

Weid mijn lammeren

Preek over Joh. 21:15

Te lezen: Johannes 21

In Johannes 21 gaat het om twee zaken: Om de opstanding van Jezus Christus. En om de roeping om elkaar in de gemeente te dienen.

Het is de opgestane Heer die aan het Meer van Tiberias tegen Petrus zegt: 'Weid mijn lammeren' en 'Hoed mijn schapen'.

Met deze woorden gaf de opgestane Heer aan Petrus de opdracht om in de gemeente als een herder verantwoordelijkheid te dragen voor andere volgelingen van Jezus.

Het is niet toevallig dat deze opdracht van Jezus aan Petrus helemaal aan het einde van het Johannesevangelie klinkt:

Nà het lijden en sterven van Jezus.

Nà de rol van Petrus in het lijden en sterven van Jezus: Denk aan de verloochening van Jezus door Petrus, in de nacht vóór Goede Vrijdag!

Nà de opstanding van de Heer, op Paasmorgen.

Pas nà al deze gebeurtenissen kan Jezus tegen Petrus zeggen:

'Weid mijn lammeren'

'Hoed mijn schapen'

'Weid mijn schapen'.

Deze opdracht hangt aan de opstanding. Alleen op gezag van de opgestane Heer, alleen in de kracht van zijn opstanding kun je dat aan: In de gemeente verantwoordelijkheid dragen voor medegelovigen.

Dit gedeelte spreekt mij bijzonder aan. Dat hangt samen met mijn werk als docent aan het seminarium. Als je in een opleidingssituatie omgaat met mensen die zich geroepen weten om in de gemeente te dienen, is die geschiedenis van Johannes 21 een nooit opdrogende bron van kennis en inspiratie:

Hier ben je vlakbij het geheim van roeping en dienst in de gemeente.

Hier ben je vlakbij het geheim van de mogelijkheid om dat mensonmogelijke te doen.

Om als doodgewoon mens voor andere mensen een dienaar van God te zijn.

Als doodgewoon mens.... Ik kies dat woord met opzet. Als doodgewoon mens.... Je kunt het alleen in de kracht van de Heer, die opstond uit de dood.

Maar dit is geen dienst voor studenten die voorganger willen worden. Het is ook geen preek speciaal voor ouderlingen of diaconessen of anderen die in de gemeente een bijzondere opdracht ontvangen hebben om verantwoordelijkheid voor mensen te dragen.

Die woorden van Jezus:

'Weid mijn lammeren' en

‘Hoed mijn schapen’,

zijn geen woorden exclusief bestemd voor ‘ambtsdragers’ of kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders.

Ik zeg het met opzet wat spottend. We doen vaak zo plechtig en gewichtig en exclusief als het gaat om het dragen van verantwoordelijkheid voor elkaar in de gemeente.

Daar moet je door heen prikken.

Het is heel gewoon. Dat is in de gemeente van Jezus Christus de meest normale zaak.

Dat je verantwoordelijkheid voor elkaar hebt. ‘Hoed mijn schapen’.

Dat is niet exclusief voor Petrus. En voor zijn opvolgers. Dat heeft de Heer in Petrus tegen de gehele gemeente gezegd.

Of je nu wel of niet onder oplegging van handen als ouderling bent ingezegend:

Wat u straks bij het koffiedrinken in de kapel tegen een kind van de zondagsschool zegt als die knoeit met limonade heeft alles te maken met Jezus’ opdracht: ‘Weid mijn lammeren’.

Als u het signaal opvangt dat een broeder of zuster in zijn leven vastzit bent u de eerste in de gemeente voor wie die woorden gelden: ‘Hoed mijn schapen’.

Als Jezus tegen Petrus zegt: ‘Weid mijn lammeren’, liggen Pasen en Goede Vrijdag nog maar net achter Jezus en achter Petrus.

Dat is van wezenlijk belang om die geschiedenis aan het Meer van Tiberias te kunnen vatten. Dat is uiterst belangrijk als het gaat om het geheim van roeping en opdracht in de gemeente.

Als de Heer Petrus een taak in de gemeente toevertrouwt, neemt Hij Petrus eerst mee terug naar de gebeurtenissen rond Goede Vrijdag.

Driemaal over vraagt Jezus: ‘Petrus, heb je Mij lief?’

Deze woorden moeten Petrus door zijn ziel hebben gesneden. Ze haalden de wonden weer open van die vreselijke nacht waarin Jezus was gevangen genomen.

Jezus kijkt Petrus diep in de ogen en vraagt driemaal: ‘Heb je Me lief?’ En Petrus is weer op de binnenplaats van het hogepriesterlijk paleis, bij het kolenvuur, in de kring van het personeel van de hogepriester. En Petrus hoort zichzelf weer driemaal zeggen: ‘Ik ken die mens niet’. En toen kraaide er een haan....

De opgestane Heer neemt Petrus mee terug naar de gebeurtenissen rond zijn lijden en sterven.

Aan de hand van Jezus gaat Petrus terug naar zijn afgang als discipel.

Petrus was zo dapper en zelfbewust begonnen aan die nacht van Witte Donderdag op Goede Vrijdag. Hij was een begaafd discipel. Een man van grote kwaliteiten. Echt een toekomstig leider van de gemeente. Als er in onze gemeente iemand met de capaciteiten van Petrus zou rondlopen was hij al lang voorgedragen als lid van de raad. En misschien had iemand uit de gemeente hem eens de suggestie gedaan: ‘Heb je wel eens overwogen of de Heer jou niet roept tot het voorgangerschap?’

Die begaafde en kwaliteitsrijke Petrus was heel zelfbewust met Jezus begonnen aan de weg die Jezus naar Golgotha zou leiden.

‘Heer al zouden ze u vannacht allemaal verlaten, ik niet. Ik zal mijn leven voor u inzetten!’

En een paar uur later zegt diezelfde Petrus driemaal: ‘Ik ken die mens niet!’

Wat een afgang!

Als het spannend wordt met Jezus, als het er op aan gaat komen, is die begaafde, zelfbewuste discipel nergens meer.

In de nacht waarin Jezus alles verliest, raakt Petrus ook alles kwijt. Zijn grote woorden, zijn zelfvertrouwen. Als een kleine schooljongen die gezakt is voor zijn examen verlaat hij de binnenhof van het hogepriesterlijk paleis.

Lucas schrijft: ‘En hij ging naar buiten en weende bitter’.

Als Jezus sterft, gaat om zo te zeggen ook Petrus dood. Hij sterft als discipel. Hij sterft aan zijn eigen onmacht om discipel te zijn.

Ondanks al zijn gaven, kwaliteiten en capaciteiten heeft hij het niet gered.

Hij heeft zijn dappere woorden niet waar kunnen maken. Ook hij heeft Jezus alleen gelaten. Hij had gepland om zijn leven voor Jezus in te zetten. Maar toen puntje bij paaltje kwam moest Jezus op Golgotha zijn leven voor Petrus inzetten....

Voordat Jezus Petrus een taak in de gemeente toevertrouwt neemt hij Petrus eerst mee terug naar zijn afgang als discipel.

Dat is van wezenlijk belang voor de roeping die hij krijgt. Dat mag Petrus niet missen. Alleen via de confrontatie met de afgang van zijn gaven en kwaliteiten kan hij discipel zijn die de ‘schapen kan weiden’ en de ‘lammeren kan hoeden’.

Wie is geschikt voor de dienst van de Heer in zijn gemeente? Een man of een vrouw met veel gaven? Een gelovige met een glanzende carrière als christen?

Als jongen op een christelijke school een tien voor het vak godsdienst.

Op vijftienjarige leeftijd gedoopt.

Als zestigjarige al twee vrienden tot de Heer geleid.

Op zijn twintigste een goede baan opgegeven om naar een bijbelschool te gaan.

Op zijn vierentwintigste met een heel lief en gelovig meisje getrouwd en begonnen een volmaakt christelijk gezin te stichten.

Op zijn vijfendertigste de gerespecteerde voorganger van een grote, levendige gemeente.

Zo dromen we vaak van roeping en dienst.

Zo dromen we vaak van onze eigen christelijkheid.

Ik dank God dat Hij het in zijn dienst óók met andere mensen waagt.

Oók... laat ik mij voorzichtig uitdrukken.

Ik dank de Heer dat Hij het zelfs waagt met iemand die Hem driemaal verloochende.

Dan maak ik ook nog een kans!

En u ook!

Het is de opgestane Heer die Petrus opdraagt: ‘Weid mijn schapen’.

Het is de opgestane Heer die dat doet. Dat is van wezenlijk belang voor de roeping die Petrus krijgt. Hij die uit de dood is opgestaan doet met deze roeping Petrus opstaan uit de dood van zijn discipelschap.

Het N.B.G. heeft als opschrift boven dit bijbelgedeelte geplaatst: 'Petrus in ere hersteld'.

Met alle waardering voor het N.B.G.: Dit is de plank van de roeping misgeslagen. Petrus wordt niet in ere hersteld. Er wordt niet een betreuenswaardig incident in de loopbaan van een groot man afgehandeld. Het is niet zo dat Jezus Petrus de les leest over zijn fouten om hem daarna weer de plaats te geven die hij daarvoor al had. Jezus herstelt Petrus niet in oude eer.

De Opgestane wekt Petrus op uit de dood van zijn eigen kwaliteiten, capaciteiten en christelijk zelfbewustzijn.

Wanneer Jezus dat tegen iemand zegt: 'Weid mijn lammeren', 'Hoed mijn schapen', of: neem verantwoordelijkheid voor dat gezin in de wijk waar je woont, of: neem verantwoordelijkheid voor dat of dat stuk gemeentewerk, dan daagt Jezus u niet uit om er als christen met kwaliteiten en inzet en discipline maar eens keihard tegenaan te gaan.

Jezus doet zijn werk niet met sterken die altijd alleen nog maar sterk zijn geweest. Het woord waarmee Hij u en mij roept tot dienst, is geladen met de macht waarmee Hij zelf op Pasen door God uit de dood werd opgewekt:

'Weid mijn schapen!'

Dat heeft de kracht van 'Sta op uit de dood!'

'Hoed mijn lammeren!' Dat is: Sta op uit de situatie waarin je bij de pakken neerzit omdat je als christen laatst bent afgegaan!

Als je het ontdekt hebt dat je het als christen met al je gaven en bekwaamheden en bijbelkennis en ervaring niet redt: Sta op uit deze onmacht en aanvaard verantwoordelijkheid in de gemeente!

De Heer doet het in zijn gemeente met mensen die zijn gestorven en opgestaan.

Amen.